

Təbiətin insan qayğısına həmişə ehtiyacı var

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra diqqət ayrılan sahələrdən biri də ölkənin ekoloji durumunun yaxşılaşdırılması və təbii resursların bərpası və ondan qənaətlə istifadə edilməsi olmuşdur.

Sırr deyil ki, Azərbaycan sovet hakimiyyəti illərində, daha dəqiq desək, ötən əsrin 70-ci illərindən əsasən neftdən savayı, həm də aqrar diyar kimi tanınırdı və bir növ ümumittifaq bostanı kimi qəbul edilirdi. Yəni kəndlilərimiz əkirdilər, becərirdilər və toplayıb SSRİ-nin müxtəlif ünvanlarına yola salırdılar. Belə sərt yanaşmalardan təbiətə də az ziyan dəymirdi. Çünki kənd təsərrüfatına yararlı yeni sahələr əksər hallarda meşələrin qırılması hesabına yaradılırdı. Əvvəlcə İkinci Dünya müharibəsi, sonralar isə kommunizm quruculuğu ilə bağlı iş düşən böyük təbliğat məşını sayəsində ekologiya arxa plana sıxışdırılmışdı.

Ekoloji problemlərin həllinə, təbiətin qorunmasına münasibət yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbər seçildikdən sonra aktual məsələyə çevrildi. Məktəblərdə, ali təhsil müəssisələrində ekoloji təbliğata üstünlük verildi və geniş kütlələr təbiətin mühafizəsinə cəlb edildi.

Müstəqillik illərində də ekologiya qorunması, təbiətin bərpası, yeni meşə sahələrinin salınması Ulu Öndərin üzərinə düşdü. Məhz Heydər Əliyevin 2001-ci il may ayının 23-də imzaladığı sərəncamla Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yaradıldı. Yeni qurumun qarşısında Azərbaycanda ətraf mühitin qorunması və bərpası ilə bağlı ciddi tələblər qoyuldu. Prezident İlham Əliyevin 16 may 2007-ci il tarixli sərəncamına görə isə hər il mayın 23-ü ölkəmizdə Ekolo-

giya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd olunmağa başladı.

Bu gün ölkəmizdə ekologiya qorunması və təbiətin bərpası istiqamətində ciddi addımlar atılır. Yeni şitilliklərin və bağların hesabına ildən-ildə salınan yeni meşə sahələri artmaqdadır. İndi hamımız anlayırıq ki, bəşəriyyət sağlam yaşamaq və uzun ömür sürmək üçün yaşıllıqları qorumaqlı, təbiətin sağlamlığını önə çəkməlidir.

Davamlı olaraq bütün dünyada təbii fəlakətlərin artması, dənizlərin, çayların sürətlə quruması, meşələrin qırılması və səhrələşmənin artması bizi ətraf mühitə münasibətdə daha diqqətli və ehtiyatlı olmağa vadar edir. Vəziyyət o dərəcədə mürəkkəbdir ki, təbiəti qorumaq üçün mütləq hər birimizin fəal olması və təbiətə sevgi ilə yanaşması zəruridir. Atalar sözü var: "Tək əldən səs çıxmaz". Həqiqətən də, bu gün təbiətin saflığının

qorunması, bir çox gözələnən faciələrin qarşısının alınması üçün bütün ölkə vətəndaşlarının səylərinin birləşdirilməsi vacibdir.

Yaxşı yadımdadır, 50-60 il əvvəl kəndimizin içindən keçən bütün arxlar boyunca biz uşaqlar valideynlərimizlə birlikdə yığılıb qovaq ağacları əkərdik. Bunu bizə heç kim demirdi, tələb edən də yox idi. Özümüz elə bir-birimizə baxıb bəhsə gedərdik. Bir də müəllimlərimiz bizi arxalarınca çəki aparardılar. Uzaqdan seyr edəndə dağın döşündə yamaca yayılan kəndimiz sıralanıb göylərə uzanan qovaqların yaşıllığında itib-batardı. O zaman ev tikəndə, dam bağlayanda, pərdə atanda adamlar dağa-daşa düşüb tikinti materialları axtırmırdılar. Nə dirəyə pul verərdilər, nə də meşəni qırdılar. 10-15 il əvvəl əkdüyün qovaqlardan 20-30-nu kəsib evinin üstünü bağlayırdın.

İndi isə sular azalıb, arxlar demək olar quruyub. Qovaq ağacları da qeyb olub. Sanki insanlar da bir qədər cılızlaşıblar. Kəndimiz də o kənd deyil, yeni nəsil bizə bənzəmir. Baxmayaraq ki, ekoloji tədbirlərin sayı bu gün 50-60 il əvvəlkindən daha çoxdur.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"